

Datum: 2018-08-13
Handläggare: Göran Westerlund
Direktnr:
Beteckning: 2017.676 KS

Kommunstyrelsen

Sammanställning av remissyttrande över förslag till Digital målbild för Alingsås kommun – öppen och smart, efter förlängd remisstid

Bakgrund

Kommunstyrelsen remitterade 2018-02-15 § 8 förslaget till handlingsplan digital målbild. Remiss har gått till samtliga nämnder samt till AVRF och de externa intressenterna föreningen Sambruk, kommunnätverket Kivos och Internetstiftelsen i Sverige. Remisstiden löpte fram till 2018-04-05. I dialog med kommunledningskontoret gavs nämnderna dock möjlighet till viss förlängd remisstid. Barn- och ungdomsnämnden önskade ytterligare tid utöver det. Vid behandling av ärendet på KSAU 2018-04-25 beslutade arbetsutskottet att förlänga remisstiden till och med 2018-07-27 för att samtliga nämnder ska hinna behandla sina remissvar. Externa remissvar har inkommit från Kivos och Internetstiftelsen.

Beredning

Samtliga remissinstanser är i grunden positiva till målbilden och har tillstyrkt förslaget tillsammans med egna förslag till kompletteringar. Några nämnder önskar klarlägganden om finansiering av handlingsplanen. De ekonomiska satsningar avseende handlingsplanen finns beslutade av kommunstyrelsen i flerårsstrategin 2018-2020 med ett investeringsanslag till digitalisering om 5 Mkr årligen som ska riktas till kommungemensamma digitaliseringsbehov. Utöver det slår flerårsstrategin fast att kommunledningskontoret ska rikta resurser i digitaliseringsarbetet till vård- och äldreomsorgens frågor och till utbildningssektorn. Handlingsplanen syftar till att skapa både struktur men också förmåga att kunna agera i en föränderlig miljö. Som ett led i styrningen ska kommunstyrelsen årligen revidera handlingsplanen. En beräkning över kostnaderna för respektive aktivitet/projekt ska genomföras. Ett agilt arbetssätt innebär att man arbetar i korta cykler med löpande prioriteringar. Därmed måste prioriteringar göras löpande i och mellan projekt. Tillgången till personal och kompetens samt förmågan att organisera digitaliseringsarbetet bedöms som en mer begränsad faktor än tillgången till investeringsmedel. Nedan följer remissvaren i sammanfattad form samt kommentarer för respektive nämnds svar.

Socialnämnden ser positivt på och delar den digitala målbilden men för full utväxling av kraften i den digitala transformationen så behövs kompetensutveckling ske i organisationen. Idag pågår flera aktiviteter som införande av smart e-tjänst så brukarna kan följa sina ärenden digitalt, införande av digital tidsbokning till receptionen och införande av kommunens beslutstödssystem. Socialnämnden önskar komplettera handlingsplanen med aktiviteterna E-learning för personal samt digital medarbetare (robotstyrd processautomation) för åren 2019 och 2020.

Kommentar: Samtliga synpunkter är beaktade i förslaget till handlingsplan.

Vård- och äldreomsorgsnämnden framhåller att digitaliseringen är en av lösningarna för att möta kompetensbristen om några år och att kraftfulla insatser behövs vid implementering av ny teknik för att uppnå förändrade arbetsätt. Farhågor lyfts kring att brukargrupper kan bli marginaliserade på grund av digital utanförskap. Nämnden ser positivt på processautomation och tror på nyttoeffekter genom denna teknik. Tanken på att förflytta kostnader från drift och systemförvaltning till utveckling och innovation upplevs som motsägelsefull då det framhålls att nya teknikplattformar genererar driftkostnader. Även nya kostnader för löpande utbildningsinsatser lyfts fram. Nämnden förväntar sig att effekthemtagningen kan skapas med en mer personaleffektiv organisation. Nämnden ställer sig positiv till tanken på att införa digital teknik på äldreboenden och har påbörjat arbete i frågan. Nämnden lyfter behovet av snabb och säker digital infrastruktur för utvecklingen av digitala tjänster i hemmet. Vård- och äldreomsorgsnämnden är nöjd med att utgångspunkten för det fortsatta arbetet är verksamhetens erfarenhet och kunskap och ser fram mot det fortsatta utvecklingsarbetet.

Kommentar: Att uppmärksamma det digitala utanförskapet är en viktig synpunkt som bör beaktas i målbild och handlingsplan. Nya digitala lösningar måste självfallet förvaltas och underhållas vilket kostar. Samtidigt finns möjligheter vid byte av system att tänka nytt och samla fler behov. En utväxling kan förväntas de närmaste åren av kommunens delägarskap i SKL:s bolag Inera som har uppdraget att ta fram digitala lösningar för landets kommuner. Personalkostnader för utbildning kan hanteras genom utbildningar över nätet vilket skapar större möjligheter och ökad flexibilitet. Även en utveckling mot bättre och enklare gränssnitt och funktioner bör sänka de dolda kostnaderna kring system. Digitala assistenter som byggs på tekniken processautomation kan underlätta rutinarbete och är i högsta grad intressant. Här behöver arbetet bedrivas utifrån verksamhetsbehovet och börja med processkartläggning för att skapa hållbara lösningar. Ett bra digitalt stöd för vård och omsorg i hemmet kräver att mobila tjänster utvecklas i kombination med en utbyggnad av bredband till hushållen.

Kultur- och fritidsnämnden framhåller att den digitala målbilden är relevant och viktig. Nämnden vill lyfta fram digitaliseringssatsningarna inom kulturens område där flera utvecklingsprojekt pågår eller har genomförts. Nämnden önskar att ett antal satsningar inom verksamhetsområdet lyfts in i handlingsplanen. Det omfattar digitaliseringen av turist- och besöksnäringen, minska det digitala utanförskapet, delta i regeringens digitala kompetenslyft, införande av boknings-, bidrags och kassasystem samt att kulturskolan går in i den digitala plattformen Arena för lärande.

Kommentar: Nämndens förslag lyfts med i handlingsplanen.

Utbildningsnämnden slår fast att skolans digitalisering är ett av de viktigaste områdena för att barn och elever ska kunna möta omvärldens krav. Skolverksamheterna har i uppdrag att barn och elever ska utveckla adekvat digital kompetens. Lärandet utgår ifrån elevens behov och förutsättningar där digitaliseringen är en möjliggörare. Skolan ska systematiskt och kontinuerligt verka för en ökad digitalisering i lärprocesserna framhåller nämnden. Nämnden redovisar

pågående digitaliseringssatsningar. Skolbiblioteken har ett ansvar i digitaliseringen och nämnden skriver att en övergripande kommunal satsning krävs för skolbibliotek.

Kommentar: Förslagsvis kopplas och samverkas utvecklingsbehoven för skolbiblioteken med det utvecklingsarbete som görs inom ramen för Alingsås kommuns biblioteksplan.

Barn- och ungdomsnämnden ansluter sig i stort till det som Utbildningsnämnden framfört. Nämnden lyfter dessutom upp frågan om digitala verktyg där man konstaterar att man ligger i framkant inom vissa områden men att saknar resurser för att utveckla andra områden. Fler digitala verktyg önskas från förskolan till årkurs 6. Vidare önskas mer resurser för kompetensutveckling för pedagogerna och för Arena för lärande. Nämnden föreslår att handlingsplanen kompletteras med aktiviteterna; Utveckling Arena för lärande, Digitala läromedel och digitala prov, Kompetensutveckling samt Flera digitala verktyg till förskola – åk6. Nämnden har under den förlängda remisstiden kommit in med ett kompletterande remissvar. På punkten skolans digitalisering redovisas en beräkning av kostnaden för ytterligare digitala satsningar i förskolan och skolan omfattande drift- och investeringskostnader för infrastruktur, kompetensutveckling, lärverktyg (datorer/plattor), säkerhetskåp, trådlösa accesspunkter och licenskostnader. Nämnden föreslår att frågan om skolbibliotekens utveckling utreds vidare. Nämnden önskar veta vilka ekonomiska satsningar avseende drift- och investeringsmedel som finns avsatta för handlingsplanen. I övrigt ansluter sig det kompletterade remissvaret i stort till handlingsplanen.

Kommentar: Finansieringen av nämndens drift- och investeringsbehov hänvisas till kommande beredning i flerårsstrategin. Som beskrivit inledningsvis finns det i kommunstyrelsens flerårsstrategi 2018-2020 5 Mkr avsatta till investering för digitaliseringssatsningar årligen. Denna digitaliseringsinvestering omfattar inte hårdvara som datorer och plattor till elever och/eller personal. Dessa ska rymmas inom tjänstekatalogen. Nämndens förslag på aktiviteter läggs med i handlingsplanen.

Miljönämnden anser att handlingsplan digital målbild är relevant och viktig. Men önskar en förtydligande av finansieringen. E-arkiv framhålls som viktigt för lyckas med effektivare administration. Fokus på fler e-tjänster bör ersättas av fokus på funktionella och värdeskapande e-tjänster skriver nämnden. Nämnden trycker på vikten av att digitaliseringsarbetet fokuserar på verksamheternas behov.

Kommentar: Vad det gäller finansieringen så finns en generell ekonomisk satsning på digitalisering i kommunstyrelsens flerårsstrategi som är riktade till gemensamma lösningar som kommer att kunna komma alla nämnder tillgodo som exempelvis ett e-arkiv. Kommunstyrelsen har också ett uttalat ansvar att understödja den digitala utvecklingen i omsorgen och i skolan. E-arkiv som lyfts fram är en viktig fråga som finns med i handlingsplanen. Nämndens synpunkt på fokus på värdeskapande e-tjänster är klok och ligger i linje med e-tjänstutvecklingen som kan erbjuda förbättrat handläggarsöd och ibland även direkt integration i verksamhetssystemen. En del verksamhetsleverantörer erbjuder även inbyggda e-tjänster vilket skapar kortare handlingstider. Det finns fortfarande tillväxtpotential för e-tjänster, såväl externa till allmänheten som interna till personal, därför kan kvantitativa mål fortfarande ses

som relevanta. Synpunkten att verksamheternas behov ska styra är bra och bör återspeglas i det digitala utvecklingsarbetet.

Tekniska nämnden anser att målbilden är relevant och viktig. Dock anser nämnden att finansieringen av de olika insatserna bör förtydligas. Nämnden trycker på E-arkiv som en viktig faktor för att lyckas. En tveksamhet kring målet att skapa fler e-tjänster framkommer. Nämnden trycker på vikten av tydligt verksamhetsfokus i digitaliseringen.

Kommentar: Vad det gäller finansieringen så finns en generell ekonomisk satsning på digitalisering i kommunstyrelsens flerårsstrategi som är riktade till gemensamma lösningar som kommer alla nämnder tillgodo, exempelvis e-arkiv. Kommunstyrelsen har också ett uttalat ansvar att understödja den digitala utvecklingen i omsorgen och i skolan. E-arkiv som lyfts fram är en viktig fråga som finns med i handlingsplanen. Nämndens tankar om fokusera på värdeskapande e-tjänster är klok och ligger i linje med e-tjänstutvecklingen där handäggastödet förbättras och möjligheter till integration i verksamhetssystem. Leverantörer av verksamhetssystem erbjuder även i viss utsträckning inbyggda e-tjänster. Det återstår en hel del arbete och utveckling innan en helt digital kedja har skapats. Men e-tjänster är en förutsättning, men behöver fortsätta utvecklas.

Det finns fortfarande tillväxtpotential på antal e-tjänster, såväl externa e-tjänster till allmänheten som interna till personal, därför kan kvantitativa mål fortfarande ses som relevanta.

Samhällsbyggnadsnämnden nämnden anser att målbilden är relevant och viktig. Dock anser nämnden att finansieringen av de olika insatserna bör förtydligas. Nämnden trycker på E-arkiv som en viktig faktor för att lyckas. En tveksamhet kring målet att skapa fler e-tjänster framkommer. Nämnden trycker på vikten av tydligt verksamhetsfokus i digitaliseringen.

Alingsås Energi Nät AB (AENAB) framför att handlingsplanen är ett bra dokument och att de stödjer innehållet och intentionerna. AENAB lyfter fram tanken om den smarta stadens kontrollrum vilket innebär att samla larm och övervakning för många typer av infrastruktur i ett övergripande digitalt system.

Kommentar: Tanken om att samla larm och övervakning är intressant och bör lyftas in i arbetet med smart stad.

Fabs AB och **Alingsåshem** framhåller i ett gemensamt remissvar att de arbetar aktivt med digitaliseringen och erbjuder hyresgäster såväl digitala servicelösningar som digital infrastruktur. Bolagen är positiva till att vara en aktör i digitaliseringsarbetet. De välkomnar smart samhällsbyggnadsprocess samt ser sig som en aktör i digitalisering inom omsorgen och i skolan genom lösningar för ökad trygghet. Informationssäkerhet bedöms som viktigt för att lyckas. Bolagen önskar ytterligare utveckling av demokratidelen i handlingsplanen alternativt att det kopplas till arbetet med smart stad. Avslutningsvis önskar FABS och Alingsåshem att bli tidigt inkopplad vid framtagande av planer och kunna delta i dialogen med den kommunala verksamheten.

Kommentar: Skrivningar om vikten av samverkan kommun och kommunala bolag läggs till i handlingsplanen. Demokratipunkten i handlingsplanen har utökats jämfört med det ursprungliga förslaget.

Kivos framför att formuleringen öppen teknikplattform kan förtydligas. Samt att det digitala utanförskapet bör adresseras i målbilden.

Kommentar: Synpunkten kring vikten av adressera det digitala utanförskapet kommer från flera remissinstanser. Synpunkten beaktas. Formuleringen öppen teknikplattform som avser öppen källkod bör förtydligas i målbilden.

Stiftelsen för Internetstruktur (Internetstiftelsen) bedömer att den digitala målbilden tar ett samlat grepp om digitaliseringsfrågan. De framför att kommunen bör ytterligare öka ambitionen inom informationssäkerhetsarbetet genom ett riskbaserat och systematiskt arbete för att skapa ökad tillit och förtroende för de digitala lösningarna.

Kommentar: När det gäller behovet av systematiskt informationssäkerhetsarbete tar vi till oss Internetstiftelsens tankar. Alingsås kommun har också under 2018 ansökt och blivit antaget till VGR informationssäkerhetsprogram för att utveckla arbetet med systematiskt informationssäkerhet.
Kommunledningskontoret

KOMMUNLEDNINGSKONTORET